

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 519 din 31.08.2022

Dosar nr.: 821/2021

Petiția nr.: 7730/14.10.2021

Petent:

Reclamată: U.A.T. Municipiul Câmpina județ Prahova

Obiect: presupusă discriminare și hărțuire la locul de muncă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petent:

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

1. U.A.T. Câmpina prin reprezentant legal Moldoveanu Ioan Alin cu sediul în județ Prahova

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adresei nr. 3771/25.05.2022 a citat părțile pentru 21.06.2022.

4. Anterior citării, Colegiul director a dispus deplasarea unei echipe de investigații pentru audierea martorilor și obținerea declarațiilor scrise în speța în cauză.

5. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Petentul se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru a reclama că se consideră discriminat și hărțuit de Primarul Municipiului Câmpina, în funcție.

7. Astfel, petentul precizează că deține calitatea de Director al Serviciului Public de Administrare și Exploatare a Pieței Centrale Agroalimentare a Municipiului Câmpina, care este o instituție publică cu personalitate juridică, înființată în subordinea Consiliului Local Câmpina și, în paralel, deține calitatea de Președinte al Partidului Național Liberal Câmpina.

8. Petentul reclamă faptul că, în data de 11.10.2021, ora 11.03, a fost convocat telefonic la o ședință cu directorii din primărie, stabilită la ora 12,00, fără a i se comunica și ordinea de zi a întâlnirii. La ora stabilită, în cadrul ședinței la care au participat aproximativ 17 persoane cu funcții de conducere, petentul susține că s-a

confruntat cu o atitudine ostilă și discriminatorie din partea Primarului reclamat, acesta adresându-i o serie de acuze, jigniri precum: „*mincinos*”, „*politician nenorocit care umblă cu șufăreli*”, „*pupi la propriu tălpile împăratului politic*”, „*ești obligat să te prezinți la mine și să îmi spui ce faci în orice moment al zilei pentru că îmi ești subaltern*”. Petentul susține că i-ar fi replicat acestuia că nu îi permite să aibă o asemenea atitudine și comportament la adresa sa, continuând însă să fie amenințat de primar că „*o să ai de suferit la serviciu din cauza asta*”.

9. Petentul precizează că toate aceste acuze, pe care le consideră ca fiind nefondate, precum și seria expresiilor jignitoare i-au fost aduse de față cu toate persoanele de conducere din Primăria Câmpina, au fost în urma participării acestuia, în calitatea sa de președinte al Partidului Național Liberal Câmpina, la o emisiune televizată, în data 05.10.2021, în cadrul căreia și-a exprimat opiniile. Astfel, petentul susține că atitudinea reclamatului a avut ca scop atingerea demnității sale și crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare și ofensatoare, considerând că a fost transmis un mesaj privind compromiterea viitorului său profesional și, totodată, un mesaj de atenționare și intimidare pentru toți cei prezenți în sală.

10. În concluzie, petentul consideră că este hărțuit moral și discriminat pentru că și-a exercitat dreptul la libertatea de gândire, libertatea de opinie și exprimare, dreptul de a participa la viața publică și a solicitat condiții de muncă echitabile, bazate pe pregătire profesională și performanță.

11. Prin adresa 8464/10.11.2021, petentul a completat sesizarea inițială, precizând că este discriminat și hărțuit moral, întrucât, la data 05.11.2021, i-a fost înmănată o adresă prin care a fost convocat la comisia de disciplină. Comisia de disciplină s-a întrunit ca urmare a formulării unei sesizări din partea primarului în legătură cu declarațiile pe care petentul le-a făcut în cadrul interviului „Un an de la alegerile locale. O radiografie politico-administrativă” acordat postului local CampinaTv.ro, în calitatea sa de președinte al PNL Câmpina. Petentul precizează faptul că respectiva convocare a fost făcută la 25 de zile după evenimentul petrecut la sediul primăriei și care l-a determinat să se adreseze Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Susținerile reclamatei

12. Reclamata precizează în declarația depusă, înregistrată cu nr. 796/01.02.2022, și prin intermediul notelor scrise înregistrate cu nr. 4842/12.07.2022, că la data de 11.10.2021 a convocat ședința cu personalul de conducere din cadrul Primăriei Municipiului Câmpina și din instituțiile subordonate, în cadrul căreia a prezentat situația creată de apariția publică a petentului, din data de 05.10.2021, la un post tv local, unde a prezentat, în cadrul interviului, fapte și situații nereale despre demersuri administrative, în general, din Primăria Municipiului Câmpina.

13. Astfel, în contextul amintit, reclamatul susține că nu a făcut niciun fel de remarcă ori trimitere cu conținut politic, în general sau cu referire la petent și că nu a avut exprimări, nici chiar aluzive, cu privire la apartenența acestuia la vreun partid politic.

14. Reclamatul menționează că petentul a afirmat, pe un ton nepotrivit, lovind cu pumnul în masă, că ceea ce a prezentat în cadrul emisiunii sunt opiniile sale politice și că nu permite nimănui ca acestea să-i fie cenzurate. Reclamatul precizează că, într-adevăr, în timpul ședinței, a susținut că “cei din spatele conturilor fictive sunt slugi”,

care “mi-au atacat familia și m-au făcut în toate felurile”.

15. Reclamatul susține că ulterior acestei ședințe, sesizând gravitatea demersului acuzator al petentului, prin atacul nemeritat la adresa colegilor din primărie, prin afirmațiile repetat neadevărate, la data de 27.10.2021, acesta a convocat Comisia de disciplină, pe care a sesizat-o în legătură cu faptele petentului. Reclamatul susține că a semnat convocarea Comisiei de Disciplină anterior primirii la Primăria Municipiului Câmpina a adresei prin care a fost informat cu privire la petiția formulată de petent în fața CNCD iar întrunirea cu șefii de structuri din primărie, cărora reclamatul le a prezentat acțiunea petentului, a fost motivată exclusiv de dorința de a nu afecta imaginea corpului executiv al primăriei.

16. Astfel, reclamatul menționează că a solicitat Compartimentului Audit din cadrul Primăriei Municipiului Câmpina să verifice cele afirmate de petent, iar rezultatul controlului a evidențiat că cele relatate de acesta sunt alegații false.

17. Reclamatul menționează că în timpul emisiunii petentul a făcut afirmații neadevărate, referitoare la adoptarea unui Proiect de hotărâre de aprobare a Studiului de fezabilitate - Sistem de supraveghere video în Municipiul Câmpina.

18. Reclamatul arată că petentul, apreciază, de fiecare dată, eronat cronologia evenimentelor, pentru a putea susține că acțiunile ar fi punitive, răzbunătoare la adresa sa. Astfel, convocarea Comisiei de disciplină, 27.10.2021, pe care petentul o consideră ca fiind un act de răzbunare, este anterioară înștiințării primite din partea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la petiția acestuia. De asemenea, reclamatul indică ca fiind eronate și afirmațiile publice ale petentului, conform cărora proiectul de modificare a Organigramei Primăriei Municipiului Câmpina și a instituțiilor subordonate, inclusiv a Serviciului Public de Administrare și Exploatare a Pieței Centrale Agroalimentare a Municipiului Câmpina, ar fi un gest îndreptat împotriva sa, deoarece acestea au fost demarate încă din aprilie 2021, cu mult înainte de ieșirea sa publică și de constituirea Comisiei de disciplină.

19. Mai mult, reclamatul precizează că, pe parcursul anului 2020, a fost sesizat verbal, în câteva rânduri, despre posibile ilegalități săvârșite de petent în raport cu angajarea sa la Serviciului Public de Administrare și Exploatare a Pieței Centrale Agroalimentare a Municipiului Câmpina. În acest context, raportul Comisiei de verificare a organizării concursului pentru funcția de director al SPAEPCA Câmpina, nr. 6163/10.02.2022, a constatat neregularități în procesul de ocupare a postului.

20. Reclamatul conchide că, în cadrul ședințelor profesionale cu șefii de structuri ori a discuțiilor operative de nivel restrâns, convocate ad-hoc, nu a făcut niciodată politică, iar limbajul pe care l-a folosit este unul profesional, politicos și oficial, cu un conținut aproape exclusiv formal, cu un ton calm.

21. Reclamatul a dispus sancționarea cu avertisment scris a petentului, pe baza raportului comisiei de disciplină. Astfel, petentul a fost cercetat disciplinar pentru fapta săvârșită în data de 05.10.2021 în interviul acordat de acesta site-ului “CampinaTV.ro”, interviu intitulat “ Un an de la alegerile locale. O radiografie politico-administrativă făcută de liderul PNL Marian Nistor”, în sensul ca acesta a făcut aprecieri în legătură cu administrația publică locală referindu-se, în mod special la achiziționarea și derularea contractului având ca obiect “ Studiu de fezabilitate- sistem de supraveghere video în zonele vulnerabile ale Municipiului Campina”. De la minutul

17 pana la minutul 22 al interviului petentul emite ipoteze și face afirmații care induc ideea că studiul de fezabilitate și achiziția acestuia nu aveau o sursă de finanțare și că acest studiu ar fi fost achiziționat nelegal.

22. Astfel, reclamatul depune în copie dispoziția de sancționare disciplinară a petentului prin care s-a constatat că acesta se face vinovat de încălcarea dispozițiilor art.434 alin.2 raportat la art.551 alin.3 din OUG nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare în sensul că a exprimat în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea, politicile și strategia, precum și cu proiectele de acte cu caracter normativ ale autorității publice în care își desfășoară activitatea, aducând în acest mod prejudicii imaginii și intereselor legale ale acestei autorități. Apărările petentului au fost înlăturate din următoarele motive: petentul este angajat al SPAEPCA, semnatarul Contractului individual de muncă din partea angajatorului fiind Primarul Municipiului Campina și, din aceste considerente i se aplica dispozițiile Codului Administrativ referitoare la îndatoriri, conform art.551 alin.3 al acestui act normativ, astfel că, aceasta calitate, de subordonat al Primarului Municipiului Câmpina, primează față de cea de lider politic local. În ceea ce privește înscrisurile depuse de acesta în susținerea afirmațiilor făcute în interviu, acestea nu au reușit să înlătore prezumția de veridicitate a raportului de audit și nici a răspunsurilor furnizate de către Direcția Economică din cadrul Primăriei Municipiului Câmpina cu privire la achiziționarea și derularea contractului având ca obiect "Studiu de fezabilitate-sistem de supraveghere video în zonele vulnerabile ale Municipiului Câmpina". Ținând seama de faptul că abaterea disciplinară săvârșită de petent nu a avut consecințe asupra activității autorității publice locale și că este prima abatere disciplinară săvârșită de acesta, s-a stabilit sancțiunea disciplinare "avertismentul scris".

Raportul echipei de investigații a CNCD

23. În data 18.01.2022 echipa de investigații a CNCD s-a deplasat la sediul reclamatei pentru audierea martorilor și obținerea declarațiilor scrise a participanților la ședința menționată în cuprinsul petiției.

24. În urma controlului efectuat la fața locului, a discuțiilor cu martorii participanți la ședința din 11.10.2021 și a analizei documentației din dosarul cauzei, echipa de investigație a constatat că participanții nu au confirmat susținerile din petiția nr. 7730/14.10.2021 cu privire la adresarea din partea primarului reclamat a unor cuvinte și expresii jignitoare la adresa petentului

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

25. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege,*

în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

26. Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

27. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

28. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (**Van der Musselle împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

29. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamantului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

30. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cauzisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

31. Privind restrângerea drepturilor petentului, Colegiul director se raportează la prevederile art. 2 alin. (5) din **O.G. nr. 137/2000**: „Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.”

32. La art. 7 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: [...] e) aplicarea măsurilor disciplinare [...]”.

33. **Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare:

„Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”. Totodată art. 17 al **Convenției** interzice abuzul de drept: „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

34. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - accesibilitatea;
 - precizitatea;
 - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

35 În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminator, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

36. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al **Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare**, republicată, accesibilă (prin publicarea în **Monitorul Oficial al României**), cu sancțiuni evidente.

37. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

38. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

- a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
- b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indifferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
- c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, offensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care offensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
- d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50);
- e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (ex. **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63);
- f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (ex. **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);
- g) art. 17 al Convenției previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (ex. **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979);

- h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este compatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (ex. **WITZSCH împotriva GERMANIEI**, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);
- i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al **Convenției** (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35);
- j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (ex. **NORWOOD împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004);
- k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
- l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (ex. **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 40); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporțională cu scopul legitim urmărit (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
- m) **Convenția** nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare (ex. **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42);
- n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanții unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau

pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea CEDO (ex. **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42);

o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolut prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare (ex. **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 53);

p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (ex. **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42);

q) presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);

r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);

s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (ex. **CUMPĂNĂ și MAZĂRE împotriva ROMÂNIEI**, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, § 115);

t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (ex. **AHMED și alții împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, § 56).

39. Art. 30 al *Consituției României* care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

40. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: *„Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este*

necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”

41. Art. 26 alin. (1) din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”*

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

42. Colegiul director constată că petentul, liderul unui partid politic pe plan local, dar având și calitatea de director al unui serviciu subordonat primăriei, la data de 05.10.2021, pe un post de televiziune local, și-a prezentat opinia legată de unele probleme în funcționarea Primăriei Municipiului Câmpina. Reclamatul, primar, ca reacție la această emisiune, a convocat o ședință cu personalul de conducere din cadrul Primăriei Municipiului Câmpina și din instituțiile subordonate. Afirmările reclamatului cu ocazia acestei ședințe nu au fost probate. La data de 27.10.2021 reclamatul a convocat Comisia de disciplină împotriva petentului, din cauza afirmațiilor făcute în cadrul emisiunii. Reclamatul a dispus sancționarea cu avertisment scris a petentului, pe baza raportului comisiei de disciplină, pentru fapta săvârșită în data de 05.10.2021 în interviul acordat de acesta site-ului „*CampinaTV.ro*”, interviu intitulat „*Un an de la alegerile locale. O radiografie politico-administrativă făcută de liderul PNL Marian Nistor*”, datorită aprecierilor în legătură cu administrația publică locală, referindu-se în mod special la achiziționarea și derularea contractului care a avut ca obiect „*Studiu de fezabilitate - sistem de supraveghere video în zonele vulnerabile ale Municipiului Campina*”.

43. Din punctul de vedere al dreptului la demnitate, persoanele se află în situație similară cu alte persoane, indiferent de opiniile lor politice. La fel, din punctul de vedere al libertății de exprimare, politicienii se află în situație comparabilă, indiferent de partidul pe care-l reprezintă. Persoanele se află în situația analoagă și în ceea ce privește sancționarea lor, indiferent de poziția și opinia lor.

44. Motivul pentru care petentul a fost sancționat disciplinar a fost legat de opiniile lui politice. În mod evident, declarațiile lui din data de 05.10.2021 au fost făcute în calitate de lider politic, cum apare însuși în titlul emisiunii, cum a fost comunicat de către reclamat.

45. Afirmările petentului, pentru care el a fost sancționat, se înscriu în limitele libertății de exprimare, activitatea unei autorități locale, modul în care se achiziționează și se

derulează un contract din bani publici este o problemă de interes public. Așa cum petentul și-a exprimat opinia referitor la acest contract, și reclamatul putea să-și exprime opinia, însă reclamatul nu a ales această cale. Utilizând aparatul din subordine, reclamatul a sancționat petentul pentru afirmații cu caracter politic.

46. În consecință, sancționarea petentului de către reclamat, pentru afirmații politice, reprezintă o diferențiere pe criteriul opiniilor politice, care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant.

47. Totodată, sunt incidente prevederile art. 7 lit. e) din **O.G. nr. 137/2000**, măsurile disciplinare fiind aplicate ca urmare a unor afirmații politice.

48. Colegiul director aplică amenda contravențională în cuantum de 2 000 lei față de UAT Municipiul Câmpina prin reprezentant legal Moldoveanu Ioan Alin, Jud. Prahova având în vedere următoarele:

- a) discriminarea a vizat o persoană;
- b) reclamatul a depus un jurământ privind respectarea legislației și a drepturilor cetățenilor;
- c) utilizarea aparatului unei autorități publice locale pentru a sancționa afirmațiile adversarilor politici este o faptă gravă într-o societate democratică;
- d) reclamatul nu a mai fost sancționat anterior acestor afirmații de către CNCD.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

- 1.** Sancționarea petentului de către reclamat, pentru afirmații politice, reprezintă discriminare conform art. 2 alin.(1), art. 2 alin. (5) și art. 7 lit. e) din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată** (cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință);
- 2.** Se aplică amenda contravențională în cuantum de 2 000 lei față de UAT Municipiul Câmpina prin reprezentant legal, Jud. Prahova, conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** (cu 5 voturi pentru, 2 împotriva);
- 3.** O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Administrația județeană de Taxe și Impozite cu sediul în STRADA Aurel Vlaicu Nr 22,100023, Ploiești Județul PRAHOVA, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

BĂNICĂ Claudia Cerasela - Membru

GRAMA Horia – Membru

JURA Cristian – Membru

MOȚA Maria – Membru

OLTEANU Cătălina – Membru

POPA Claudia Sorina – Membru

Redactată și motivată: A. Cs., A.B.(pct. 6-24) și H.I.(pct. 25-48)

Data redactării: 15.09.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.